

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

1

ПОЛТАВА 2022

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції.
м. Полтава, 27 жовтня 2022 р. Полтава, 2022. 1496 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ВНУКОВА НАТАЛІЯ, д.е.н., професор, професор кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету, провідний науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрнУ, заслужений економіст України

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЄРШОВА НАТАЛІЯ - д.е.н, професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

МУРАВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

© Автори, 2022

© Кафедра обліку і оподаткування, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

ПИСАРЕНКО І. А., БОГАЄНКО О. С., здобувачі вищої освіти
 Науковий керівник – **КАНЦЕДАЛ Н. А.**, к.е.н, доцент,
 завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ РЕМОНТІВ ВИРОБНИЧОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Сучасному бухгалтеру для всебічного розуміння організації облікового процесу необхідно використовувати не лише усталені знання й загальноприйняті практики, а й вивчати специфіку й особливості облікової термінології, що має властивість модифікуватися в епоху цифрових змін [2]. Так, наприклад, для сільськогосподарської діяльності завжди актуальними є питання ідентифікації видів робіт, що потребують обліку й контролю [3], що періодично знаходять відображення у наукових та професійних виданнях.

Виробництво сільськогосподарської продукції завжди пов'язане з використанням сільськогосподарської техніки, яка має властивості фізичного і морального зносу та в ході виробничого циклу потребує періодично ремонтів.

Витрати на ремонт щодо підтримання об'єкта в робочому стані (поточний ремонт) здійснюється з метою одержання очікуваних вигід від його майбутнього використання. Такі витрати включають до складу витрат звітного періоду. Водночас, витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта, що являють собою модифікацію, модернізацію, добудову, дообладнання, реконструкцію та інше) також приводять до збільшення майбутніх економічних вигід від використання об'єкта, кваліфікуються як капітальний ремонт. Такі витрати згідно НП(С)БО 7 збільшують первісну вартість основних засобів [4].

Варто відмітити, що витрати на поліпшення основних засобів для одержання майбутніх економічних вигід, очікуваних від їх використання, визнаються капітальними інвестиціями при умові, що балансова вартість активу не перевищує суми його очікуваного відшкодування .

При цьому усі витрати слід враховувати на окремому субрахунку, що відображує інформацію по ремонтно-механічній майстерні (наприклад, 234 «Ремонтно-механічна майстерня») [1].

Витрати на ремонт обліковують за кожним об'єктом основних засобів, що перебувають у ремонті.

На окремому аналітичному рахунку «Ремонтні виробництва» до субрахунку 234 у розрізі статей обліковують прямі витрати ремонтно-механічних майстерень. Зокрема, за наступними статтями:

- 1) «Витрати на оплату праці» (суми оплати праці, нараховані робітникам, зайнятим на ремонті машин: токарям, слюсарям);
- 2) «Відрахування на соціальні заходи» (суми відрахувань від фонду оплати праці робітників, зайнятих ремонтних роботах);
- 3) «Запасні частини» (вартість запасних частин, використаних для заміни спрацьованих деталей, вузлів і обладнання під час ремонту машин та обладнання);

4) «Паливо» (вартість палива, витраченого на обкатку машин після ремонту й промивання деталей під час ремонту);

5) «Малоцінні і швидкозношувані предмети» (вартість використаних під час ремонтних робіт МШП);

6) «Роботи і послуги» (вартість робіт і послуг, виконаних сторонніми підприємствами);

7) «Інші витрати» (витрати, які знайшли відображення у вище перелічених статтях).

Орім прямих витрат, які виникають у виробничій діяльності ремонтної майстерні, існують ще й інші затрати, які, власне, і забезпечують працездатність самого підрозділу, тобто його утримання. Для обліку таких (цехових) витрат відкривається окремий аналітичний рахунок до субрахунка 234, де інформація накопичується у розрізі наступних статей:

1) «Матеріальні витрати» (вартість використаних ТМЦ на ремонт майстерні та її обладнання, вартість спожитої електроенергії та води, вартість спецодягу й спецвзуття, малоцінного інвентарю);

2) «Витрати на оплату праці» відображають (витрати на оплату праці завідувача ремонтної майстерні, інженера, механіка, нормувальника, комірника й іншого персоналу ремонтної майстерні);

3) «Відрахування на соціальні заходи» відносять (нарахування на суму оплати праці вищезазначених категорій працівників);

4) «Роботи та послуги» (вартість виконаних для ремонтної майстерні послуг власних допоміжних та промислових виробництв, а також сторонніх підприємств та організацій);

5) «Інші витрати» (інші загальні витрати майстерні, не враховані в попередніх статтях).

Розглянемо порядок відображення операцій з поточного ремонту на умовних прикладах.

1. Підприємство здійснило поточний ремонт зернової сівалки. В даному випадку такі витрати збільшуватимуть собівартість виробництва зернових культур. Облікове відображення такого ремонту буде наступним:

1) нараховано заробітну плату працівникам: дебет 231, кредит 661;

2) проведено відрахування із заробітної плати: дебет 231, кредит 651;

3) використано запасні частини: дебет 231, кредит 207;

4) використано фарбу: дебет 231, кредит 205;

5) списано частину витрат на утримання ремонтної майстерні: дебет 231, кредит 234/4.

2. Підприємство здійснило капітальний ремонт трактора. В даному випадку такі витрати визнаються капітальними інвестиціями. Облікове відображення такого поліпшення буде наступним:

1) нараховано заробітну плату працівникам: дебет 152, кредит 661;

2) проведено відрахування із заробітної плати: дебет 152, кредит 651;

3) використано запасні частини: дебет 152, кредит 207;

4) використано паливо: дебет 152, кредит 203;

5) використано малоцінні та швидкозношувані предмети: дебет 152,

кредит 22;

б) оприбутковано металобрухт: дебет 209, кредит 234/4;

7) списано частину витрат на утримання ремонтної майстерні: дебет 152, кредит 234/4;

8) Введено в експлуатацію трактор після ремонту: дебет 104, кредит 152.

Таким чином, облікове відображення ремонтів виробничої сільськогосподарської техніки слід проводити з урахуванням того, який вид ремонту відбувся: поточний чи капітальний.

Список використаних джерел:

1. Арсенюк Л. Готуємо сільгосптехніку до весняно-польових робіт: Облік ремонтів. *Все про бухгалтерський облік*. 2013. № 22. С. 20-22.
2. Канцедал Н. А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 28.-34. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34) URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4904>
3. Пономаренко О. Г., Канцедал Н. А. Облікове супроводження ідентифікації видів ремонтних робіт. *Облік і фінанси АПК*. 2010. № 2. С. 55-58.
4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Мінфін України; Наказ, Положення від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>